

УДК 338.48:005.93

С. С. Беляєва, І. В. Герман

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У роботі наведено аналіз чинної нормативно-правової бази щодо питань організації діяльності готельного господарства в Україні. Здійснено оцінювання динаміки змін у сфері готельного бізнесу з урахуванням вимог сьогодення та врахування необхідності дотримуватися більш жорстких заходів стосовно забезпечення належного санітарно-гігієнічного стану, безпеки у зв'язку з умовами карантину, спричиненими пандемією COVID-19.

Подано аналіз теоретико-методичних розробок щодо термінологічної бази та сутнісної характеристики ряду дефініцій, які стосуються питань організації господарської діяльності готелів як в Україні, так і за її межами.

Мета дослідження – аналіз сучасної нормативно-правової бази з питань організації діяльності готельного господарства в Україні в сучасних умовах.

Під час наукового дослідження використано аналітичні, статистичні методи, методи порівняння тощо. Враховуючи виклики часу в напрямі створення безпечних умов для організації та надання відповідних якісних послуг у сфері туризму, систематизовано основні чинні нормативні документи (міжнародні, вітчизняні, галузеві тощо) та акцентовано увагу на нагальній потребі розробити на міжнародному рівні відповідні індикатори та критерії їх удосконалення й адаптації до реальних умов їх впровадження на місцях.

У статті доведено, що якість надання готельних послуг залежить від комплексу заходів і дій в їх гармонічному поєднанні та синергії. Систематизація різних факторів впливу на хід розробки та визначення інструментів щодо впровадження стандартів, врахування адаптивних чинників для реалізації нормативних вимог має стати рушійною силою в напрямі гарантування якості готельних послуг на всіх рівнях господарювання.

Стаття узагальнює аргументи щодо питання необхідності враховувати в державних стандартах України вимоги міжнародних стандартів у сфері організації та надання готельних послуг.

За результатами дослідження зроблено висновки про те, що знання та дотримання нормативно-правових вимог до організації готелю має вагомим значенням для забезпечення якості організації та надання основних і додаткових послуг туристам, сприяє не тільки безпечному перебуванню в готелі чи іншому закладі розміщення, але й відповідному рівню комфорту та привабливості для подальшого попиту серед різних груп споживачів.

Результати дослідження можуть бути корисними для працівників сфери туризму, готельно-ресторанної справи, сфери послуг у цілому, науковців, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, які опановують спеціальності «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» тощо.

Ключові слова: готельне господарство; нормативні вимоги; організація; стандарти.

Постановка проблеми та її актуальність. Готельне господарство класифікують як частину соціальної інфраструктури регіону, враховуючи те, що

завдяки діяльності в зазначеному сегменті ринку можна створити сприятливі умови для організації життєвого простору щодо облаштування населення. Аналіз соціально-економічного стану адміністративно-територіальних одиниць України свідчить про те, що завдяки розвинутому готельному господарству можливо сприяти розвитку туризму, активізації ділових відносин, удосконаленню відносин у виробничому середовищі.

У зв'язку з тим, що в Україні на сьогодні відсутні вимоги щодо обов'язкової сертифікації готелів, можна зазначити, що для підвищення якості своїх пропозицій на ринку готельних послуг кожний готель має створювати власну концепцію розвитку, розробляти відповідні проекти для залучення нових та утримання як постійних гостей тих, хто мав можливість користуватися готельними послугами в певному готелі. Мають місце низькі будівельні якості більшості готелів, які не дають можливість суттєво підвищити або взагалі претендувати на відповідну категорію ряду готелів, що зумовлює необхідність урахування міжнародних стандартів як до проектів на будівництво нових готелів, так і щодо реконструкції існуючих.

Наукова новизна дослідження, викладена в цій статті, полягає в тому, що узагальнено аргументи щодо питання необхідності розробки нових та гармонізації державних стандартів України з вимогами міжнародних стандартів, які стосуються як загальних, так і спеціальних вимог безпеки, комфорту та адаптивності в сфері готельно-ресторанного бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед авторів, які останні роки досліджували питання організації готельного господарства та відповідної нормативно-правової бази, доцільно назвати Давидову О. Ю. (Давидова О. Ю., 2017), Крамаренко М. О. (Крамаренко М. О., 2018), Матвійчук Л. Ю. (Матвійчук Л. Ю., 2016), Милашко О. Г. (Милашко О. Г., 2018), Мілашовську О. І., Гриняло А. В., Удуг М. М. (Мілашовська О. І. та ін., 2017), Іжі М. М., Бабову К. Д., Безверхнюк Т. М. (Іжі М. М. та ін., 2016).

Враховуючи вимоги сучасного стану в сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу, виникає потреба здійснити аналіз чинної нормативно-правової бази стосовно готельного господарства в сучасних умовах ведення бізнесу та розробити базові нормативно-правові документи з урахуванням більш жорстких умов організації інфраструктури галузі, санітарно-гігієнічного контролю, підготовки персоналу, сутнісного розуміння відповідної термінології.

Мета статті. Основною метою дослідження є аналіз чинної нормативно-правової бази щодо організації та надання готельних послуг як базового сегменту туристичної інфраструктури в сучасних умовах господарювання.

Методологія та методи дослідження. Під час наукового дослідження застосовано аналітичні та статистичні методи, методи порівняння тощо. Здійснено аналіз змін у державних стандартах України та міжнародних стандартах, які стосуються питань організації готельного бізнесу.

Викладення основного матеріалу дослідження. Серед ряду визначень поняття «організація», перш за все, акцентують увагу на таких, які обумовлюють наступну сутнісну характеристику цього поняття, зокрема:

- група людей, в якій існує функціональний поділ праці, спрямований на досягнення загальної мети;
- внутрішня впорядкованість, узгодженість, взаємодія більш або менш диференційованих і автономних частин цілого, обумовлені його будовою;
- сукупність процесів або дій, які ведуть до утворення і удосконалення взаємозв'язків між частинами цілого;

- соціальна група людей, в якій існує функціональний поділ праці, спрямований на досягнення загальної мети;
- розумна система свідомо скоординованих видів діяльності, яка не має зайвих елементів;
- група людей, діяльність яких координується свідомо чи спонтанно для досягнення певної мети, а організації зі статусом юридичної особи називають підприємствами або фірмами;
- об'єднання людей, які разом реалізують програму або мету і діють на основі відповідних правових законів і процедур.

Таким чином, аналізуючи сутнісні ознаки поняття «організація» з численних оприлюднених визначень, можна стверджувати, що для ефективної діяльності організації готельного господарства необхідна якісна координована діяльність суб'єктів (фізичних осіб), спрямована на досягнення загальної мети – забезпечити якісні послуги розміщення гостей на відповідних площах у готельному господарстві, надати відповідні послуги проживання та харчування, за потреби – додаткові послуги, й отримати за свої послуги відповідний прибуток. Зазначений спектр сутнісного розуміння значення поняття «організація» стосовно готельного господарства в сучасних умовах ведення бізнесу вимагає вирішення ряду завдань, що зумовлює необхідність розробки базових нормативно-правових документів.

На основі Конституції як основного закону України, низки нормативно-правових документів, які стосуються, зокрема, питань щодо порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, плану заходів з реалізації Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства, затвердження форми свідчення про встановлення категорії готелю регулюються питання нормативно-правового забезпечення в проектуванні, будівництві, функціонуванні та плануванні в сфері готельного бізнесу. У Господарському кодексі України визначено основні засади щодо регулювання господарської діяльності підприємств усіх форм власності, організаційно-правової форми. Питання фіскальної політики в Україні визначаються Податковим кодексом України, що зумовлює необхідність дотримуватися питань оподаткування в усіх сферах господарської діяльності, зокрема в готельному бізнесі, проектуванні та будівництві та ін.

Чинними в Україні є низка нормативних документів, серед яких у рамках нашого дослідження доцільно зазначити ті, що стосуються, зокрема, будівельних норм України щодо будинків і споруд; готелів, громадських будинків і споруд, природного і штучного освітлення, інклюзивності будівель і споруд; системи забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів, основних вимог до будівель і споруд та економії енергії, системи надійності та безпеки в будівництві, системи нормування та стандартизації у будівництві, складу та змісту проектної документації на будівництво.

Важливим сегментом щодо регулювання визначення та проектування готелів є низка національних стандартів України, зокрема, це такі національні стандарти, які стосуються питань будівель підприємств та їх параметрів; настанов з організації проведення експертизи проектної документації на будівництво, настанов з виконання термомодернізації житлових будинків, загальних вимог до туристичних послуг і засобів

розміщення, термінів та визначення щодо туристичних послуг і засобів розміщення, туристичних послуг і класифікації готелів, розрахункових параметрів мікроклімату приміщень для проектування та оцінювання енергетичних характеристик будівель стосовно якості повітря, теплового комфорту, освітлення та акустики.

В Україні на розроблення проектів нових і реконструкцію існуючих готельних будинків і комплексів, а також готелів, що входять до складу багатофункціональних будинків і будинків іншого призначення, поширюються норми, визначені державними будівельними нормами України.

Готельні підприємства мають забезпечити гнучку, функціональну, економічно прийнятну та, водночас, високоякісну організаційну структуру, яка повинна відповідати комплексності та взаємоузгодженню усіх ланцюжків управління.

Ринкові умови господарювання та виклики часу (пандемія COVID-19, політичні та соціально-економічні умови тощо) вимагають враховувати зміни в усіх секторах економіки, діяльності в індустрії туризму та життєзабезпечення й комфорту гостей у готелях та інших закладах розміщення.

Як свідчить статистика, зокрема згідно з аналітичними звітами Всесвітньої туристичної організації (далі – ЮНВТО), вагома частка суб'єктів господарювання у сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу в різних країнах світу враховують необхідність удосконалення спектра послуг у готельному господарстві та систематичного покращення готельної бази як з точки зору зручностей, урізноманітнення комплексу послуг, так і з урахуванням цінової палітри в конкурентному середовищі.

Аналізуючи потоки туристів та їх вибір стосовно розміщення у відповідних готелях, можливо дійти висновку про те, що доцільним на цей час було забезпечення місцями для відпочинку саме середньозабезпечених прошарків населення, які створювали масовий попит на пропоновані готельні послуги економ-класу та за середньозваженими цінами, що зумовлювало й масове будівництво готелів з раціональними та зручними номерами, але без надмірної розкоші.

Цілком доречною, на перший погляд, є потреба розробки єдиної в усьому світі міжнародної класифікації готелів та відповідних вимог щодо якості в них. Як зазначено в аналізі цієї проблематики з боку Міжнародної готельної асоціації та ЮНВТО, єдиного підходу до класифікації готелів на сьогодні не визначено. Більшість країн світу як суттєві аргументи щодо неможливості створення єдиної міжнародної системи класифікації готелів висунули причиною відмінність оцінювання якості обслуговування, різноманітність кліматичних та інших умов. І це – малосуттєве для остаточного рішення. Сьогодні, коли світ має перебороти інші проблемні ситуації, які негативно вплинули та ще немалий час будуть впливати на стан туризму в світі, мають бути підготовлені пропозиції, розроблені відповідні заходи та проекти, вирішені нагальні й такі, що будуть мати стратегічне значення, питання, зокрема й відносно організації внутрішнього простору житлових приміщень готелів.

Актуальним це питання виявилось під час організації та розміщення людей на обсервацію та карантинну самоізоляцію в деяких готелях, інших закладах розміщення. Так, зокрема, організація внутрішнього простору житлових приміщень відіграє важливу роль для забезпечення безпечного та достатнього для життєзабезпечення людей перебування на певний час (від двох тижнів і більше, у разі потреби). Однак це ще попереду. Сьогодні ж існують певні відмінності в інфраструктурі готелів та інших закладів розміщення, зокрема, зумовлені географічною широтою та відповідними

кліматичними умовами, які можуть сприяти створенню певного функціонально призначеного простору.

Враховуючи, що будівництво є досить витратним сегментом на ринку інфраструктури населених пунктів різних адміністративно-територіальних одиниць, певний попит може знайти такий сегмент ринкових відносин, яким є франшизна угода, але наразі мають місце лише поодинокі приклади виходу великих готельних операторів на ринок України. Це стосується в основному столиці України, «міст-мільйонників», відомих санаторно-курортних територій.

Значний поштовх у бік розвитку готельної інфраструктури відбувся в період, коли Україна готувалася до «ЄВРО-2012», що було мотивовано необхідністю гідно представити Україну на міжнародному рівні та надати гостям місця для відпочинку з належними умовами та відповідним комфортом.

Наразі відмітною рисою в секторі готельних послуг є факт збільшення кількості малих готелів та апартаментів, які пропонують свої послуги як у малих, так і у великих містах, що вже отримали статус центрів туризму (міста Київ, Львів тощо). Саме створення малих готелів, за визначеннями науковців, може сприяти вирішенню багатьох проблем, пов'язаних з плануванням та розташуванням готельної бази, підвищенням якості сервісу тощо.

З метою підтримки сфери готельного бізнесу серед підприємців, які створили та надають готельні послуги в малих готелях та апартаментах, в Україні було створено Всеукраїнську громадську організацію «Асоціація малих готелів та апартаментів України».

Вже понад два десятиліття в Україні розвивається сільський туризм, що зумовило необхідність також акцентувати увагу не тільки на організації дозвілля в сільській місцевості, пропозиції фестивалівних заходів (свято вина, сиру тощо), але й на покращенні умов проживання туристів. З метою залучення більшої кількості туристів, окрім етно-еколого-спортивного та фестивального дозвілля, однією з вагомих потреб, які висувуються туристами та організаторами подібних турів, є потреба в безпечному, екологічно прийнятному, зручному й комфортному помешканні для перебування туристів. Це стосується й житлових помешкань.

Враховуючи ситуацію, пов'язану із закриттям кордонів ряду країн світу у зв'язку з пандемією COVID-19, передбачається збільшення попиту на туристичні послуги в межах України, зокрема в місцевостях, які можуть надати бальнеологічні, лікувально-оздоровчі та інші послуги медико-профілактичного спрямування, а також там, де можливо організувати спортивно-оздоровчий, екологічний туризм. Якщо послуги розміщення в основному надавали місцеві жителі та, здебільшого, в своїх оселях, у разі значного збільшення попиту виникає необхідність активізувати роботу щодо створення відповідної туристичної інфраструктури. Доцільно врахувати фактичний стан інфраструктури міжнародних транспортних коридорів, аналіз стану готельно-ресторанних комплексів і мотелів на основних міжнародних магістралях. Також, із урахуванням нормативної бази та чинного законодавства України, доцільним є розгляд пропозицій щодо створення готелів-замків на базі архітектурної спадщини регіонів України, що зумовлює необхідність здійснити інвентаризацію пам'яток для визначення тих, де це можливо реалізувати.

Сучасні технології зумовлюють необхідність запроваджувати в готельному господарстві інформаційні технології, завдяки чому можливо не тільки здійснювати бронювання місць у готелях, управляти номерним фондом та маркетинговою

діяльністю, але й організувати та здійснювати контроль за безпечністю в закладі, визначати необхідність щодо удосконалення інженерно-технічного облаштування та архітектурно-будівельного спектра послуг.

Як відомо, готелі сьогодні мають підключення до міжнародних систем бронювання, свої сайти в Інтернеті. Поштовхом для розвитку ІТ-технологій у готельному господарстві стала потреба покращити рівень відповідних інфраструктурних та комунікативних пропозицій для ділових туристів, які цінують час, оперативність вирішення ділових питань під час комунікації, зручність, безпеку та можливість відновити свої сили. Саме ділові готелі стали первинними в ланці спеціалізації готельного сегменту на ринку послуг та сприяли тенденції до концептуалізації в роботі готелів.

Отже, розбудова туристичної інфраструктури, інвентаризація та модернізація матеріальної бази туристично-рекреаційного комплексу є одним із важливих напрямів сприяння покращенню в туристичній галузі, що вимагає створення відповідної інформативно-аналітичної бази стосовно стану інфраструктури в готельному бізнесі, оптимізації в сфері організації та здійснення заходів проектного забезпечення в цьому сегменті як на регіональному рівні, так і в державі в цілому.

Варто зазначити, що з 01.01.1997 р. в Україні набув чинності Міждержавний стандарт (країн СНД) з класифікації готелів, який передбачав поділ готелів на п'ять категорій та поділ мотелів на чотири категорії, тобто від однієї до п'яти або чотирьох зірок. В основі зазначеної вище класифікації є рівень вимог до матеріально-технічного забезпечення, номенклатури та якості послуг, якості обслуговування.

Стандартом передбачено понад 200 ознак, завдяки наявності або у разі відсутності яких у готелів є можливість бути віднесеними до певної категорії. Доцільно зазначити, що вимоги зазначеного стандарту суттєво відрізняються від світових уявлень про зірки готелів.

Як приклад певних відмінностей між зазначеними видами класифікації готелів наведемо факт щодо використання в закордонних готелях пластикових карток для відкривання номерів, цим же стандартом передбачено лише замки підвищеної секретності.

Отже, щоб відповідати світовим стандартам, українським готелям необхідно суттєво модернізувати свої фонди та їх технічне й матеріальне устаткування. Цікавим для аналізу та порівняння готельних послуг є розуміння сутності основних і додаткових засобів розміщення гостей, які мають певні відмінності за формою правових відносин із гостем/туристом.

Так, наприклад, якщо на підприємствах готельного господарства турист є гостем, тобто замовником відповідних готельних послуг, у той же час на підприємствах, які відносяться до додаткових засобів розміщення, туриста можливо розглядати або як власника, або як орендаря, адже додаткові засоби розміщення в цьому випадку іноді називають другим будинком. Це можуть бути дачні будинки, будинки в селах, квартири для відпочинку, вагони-причепи для автомобілів, яхти та ін.

У нашому дослідженні ці факти цікаві стосовно такої форми надання готельних послуг щодо розміщення туриста, як апартаменти, що може розглядатися у певному сенсі як проміжна форма між основними та додатковими засобами розміщення.

Наукові дослідження визначають факти обрання додаткових засобів розміщення або апартаментів у готельно-ресторанних комплексах під час внутрішнього туризму, а основні (готельні) послуги – під час зовнішнього виду туризму. Наразі, коли на

туристичну діяльність суттєво вплинув та продовжує впливати «карантинний спосіб життєзабезпечення» населення різних країн світу, обрання відпочинку в апартаментах може стати альтернативою, наприклад, для сімейного відпочинку.

Згідно зі світовою практикою готельний фонд можливо групувати за різними ознаками. Визначають основні класифікаційні ознаки, що впливають на тип готелю, зокрема це – тривалість та мета перебування; місце розташування; вид транспорту, який використовується туристом; кількість обслуговуваних туристів; клас готелю; місткість готелю; режим експлуатації (сезон, рік); форма власності. У таблиці 1 представлено види готелів та фактори, які характеризують відповідні готельні послуги, притаманні цим готелям. Ці дослідження здійснив доктор В. Хунцикер, який є засновником науково-дослідного центру з вивчення туризму у м. Берн, і доктор К. Крапф, що є засновником науково-дослідного центру з туризму у м. Сенгален (Коркуна О. та ін., 2019).

Таблиця 1 – Види готелів за факторами (на основі досліджень В. Хунцикера та К. Крапфа)

Пор. №	Фактор	Вид готелю
1	За тривалістю перебування	сімейні; для тимчасового проживання
2	Залежно від мети перебування	курортні; курортно-лікувальні; бальнеологічні; спортивні; для ділових людей; спеціальні представницькі
3	Залежно від місця розташування	міські; гірські; сільські
4	Залежно від виду транспорту	пристанційні; пристановища; мотелі; ротелі; флайтелі
5	Залежно від кількості обслуговуваних туристів	для групових туристів; для індивідуальних туристів
6	Залежно від класу готелю	люкс; перша категорія; друга категорія; третя категорія
7	Залежно від місткості готелю	невеликі (малі); середні; великі
8	Залежно від режиму експлуатації	цілорічні; двосезонні (які працюють влітку і взимку); односезонні (літні або зимові)
9	Залежно від форми власності	приватні; акціонерні товариства

Сучасні умови організації та надання готельних послуг зумовлюють необхідність суттєвих змін у бік покращення та їх осучаснення, тому вищезазначена класифікація готелів, яка була розроблена та запропонована з 1984 р. для застосування в готельному бізнесі, потребує переосмислення та диверсифікаційних змін.

Враховуючи той факт, що існують й інші пропозиції щодо класифікації готелів і визначення їх якісних показників, варто звертати увагу на відповідні аспекти ряду класифікаційних чинників та ознак готельних послуг і їх матеріально-технічного забезпечення, адже певні готелі будувалися та вводилися в експлуатацію ще за стандартами та на основі законодавства, які на сьогодні не є чинними.

У технології туристичної діяльності одним із найважливіших блоків є засоби розміщення туристів, які згідно з міжнародними рекомендаціями підрозділяються на чотири групи:

- готелі та аналогічні підприємства;
- комерційні та соціальні підприємства розміщення;
- спеціалізовані засоби розміщення;

– приватні туристичні засоби розміщення.

Як відомо, у широкому розумінні готель є будинком з мебльованими кімнатами для короткочасного проживання. У той же час туристичний готель є особливим типом готелю, який призначений для надання туристам комплексу послуг, пов'язаних із подорожжю. Здебільшого засоби розміщення типу «готель» надають максимально можливу кількість послуг. Туристичні готелі передбачають надання чотирьох основних груп послуг: розміщення, харчування, дозвілля, побутове обслуговування.

Висновки. Отже, доцільно зазначити, що знання та дотримання нормативно-правових вимог до організації готелю має вагомим значення для забезпечення якості організації та надання основних і додаткових послуг туристам, сприяє не тільки безпечному перебуванню в готелі або іншому закладі розміщення, але й відповідному рівню комфорту та привабливості для подальшого попиту серед різних груп споживачів.

Список посилань

Всесвітня туристична організація. Вікіпедія. Взято з [https://uk.wikipedia.org/wiki/Всеукраїнська громадська організація «Асоціація малих готелів та апартаментів України»](https://uk.wikipedia.org/wiki/Всеукраїнська_громадська_організація_«Асоціація_малих_готелів_та_апартаментів_України»). ВГО «АМГАУ». Взято з <https://vkursi.pro/card/vho-amhau-35142910>

Господарський кодекс України (2003): Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*, 18, 19-20, 21-22. Ст. 144.

Давидова О. Ю. (2017). Формування системи інноваційного управління розвитком підприємств готельно-ресторанного господарства. *Бізнес Інформ*, 11, 459-464.

Законодавча база України (2020). Київ. Взято з <http://search.ligazakon.ua/search/business/instruction/ua/>

Іжі М. М. та ін. (2016). Регіональний туристичний продукт: проектний підхід до забезпечення конкурентоспроможності: монографія; за заг. ред. М. М. Іжі. Одеса: ОРІДУ НАДУ.

Коллективні засоби розміщування в Україні у 2018 році (2019): стат. інформація. Державна служба статистики. Київ.

Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*, 30. Ст. 141. Поточна редакція від 01.01.2020 р. № 27-IX.

Коркуна О. та ін. (2019). Організація готельного господарства: навч.-метод. посіб. для студ. спец. 241 «Готельно-ресторанна справа» ден. та заоч. форм навч. Львів.

Крамаренко М. О. (2018). Наукові засади архітектурно-планувальної організації курортних готелів. *Дис. ... канд. арх. (доктора філософії) за спец. 18.00.02*. Київ.

Круль Г. Я. (2017). Основи готельної справи: навч. посіб. Київ.

Матвійчук Л. Ю. (2016). Регіональні особливості розвитку готельного господарства в Україні. *Економічні науки*, 13, 265-273.

Милашко О. Г. (2018). Оцінювання стану та розвитку колективних засобів розміщування Одеської області. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 21, 711-715.

Мілашовська О. І. та ін. (2017). Інноваційний потенціал підприємств готельно-ресторанного бізнесу. *Економіка та суспільство*, 8, 431-435.

Податковий кодекс України (2011): Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*, 13. Ст. 112.

Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року в 2017 році: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30.06.2017 № 958. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0958731-17>

Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 803. Редакція від 01.01.2020. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua>

Про затвердження Порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства: Постанова КМУ від 17.03.2011 р. № 279. Взято з <http://zakon5.rada.gov.ua/>

Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004 № 19. Із змінами. Редакція від 12.11.2010. Взято з <http://zakon5.rada.gov.ua/>

Про затвердження форми свідоцтва про встановлення категорії готелю (2012): Наказ Міністерства інфраструктури України від 23.01.2012 № 28. Зі змінами. *Офіційний вісник України*, 13.

References

- Collective means of accommodation in Ukraine in 2018 (2019): stat. information. State Statistics Service. Kyiv. [in Ukrainian].
- Commercial Code of Ukraine (2003): Law of Ukraine of January 16, 2003, № 436-IV. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Bulletin of the Supreme Council of Ukraine]*, 18, 19-20, 21-22. Art. 144. [in Ukrainian].
- Constitution of Ukraine of June 28, 1996. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Bulletin of the Supreme Council of Ukraine]*, 30. Art. 141. Current edition from 01.01.2020 № 27-IX. [in Ukrainian].
- Davydova, O. Yu. (2017). Formation of innovative management system of hotel and restaurant enterprises development. *Biznes Inform [Business Inform]*, 11, 459-464. [in Ukrainian].
- Izhi, M. M. et al. (2016). Regional tourism product: a project approach to ensuring competitiveness: monograph; under general ed. of M. M. Izhi. Odessa: ORIDU NADU. [in Ukrainian].
- Korkuna, O. et al. (2019). Organization of the hotel industry: method. manual for students in speciality 241 "Hotel and restaurant business" of full time and correspondence forms of education. Lviv. [in Ukrainian].
- Kramarenko, M. O. (2018). Scientific principles of architectural and planning organization of resort hotels. *Dis. ... cand. arch. (D.Ph.) in speciality 18.00.02*. Kyiv. [in Ukrainian].
- Krul, G. Ya. (2017). Fundamentals of hotel business: manual. Kyiv. [in Ukrainian].
- Legislative base of Ukraine (2020). Kyiv. Retrieved from <http://search.ligazakon.ua/search/business/instruction/ua/>
- Matviychuk, L. Yu. (2016). Regional features of hotel industry development in Ukraine. *Ekonomichni nauky [Economic sciences]*, 13, 265-273. [in Ukrainian].

- Milashko, O. G. (2018). Assessment of the state and development of collective accommodation of Odessa region. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky [Global and national economic problems]*, 21, 711-715. [in Ukrainian].
- Milashovska, O. I. et al. (2017). Innovative potential of hotel and restaurant business. *Ekonomika ta suspilstvo [Economy and society]*, 8, 431-435. [in Ukrainian].
- On approval of the action plan for the implementation of the Strategy for the development of tourism and resorts for the period up to 2026 in 2017: Order of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine dated 30.06.2017 № 958. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0958731-17>
- On approval of Rules on the use of hotels and similar means of accommodation and rendering of hotel services: Order of the State tourist administration of Ukraine from 16.03.2004 № 19. With changes. Edited 11.12.2010. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/>
- On approval of the form of the certificate on establishment of the hotel category (2012): Order of the Ministry of Infrastructure of Ukraine dated 23.01.2012 № 28. With changes. *Ofitsiyniy visnyk Ukrainy [Official Bulletin of Ukraine]*, 13. [in Ukrainian].
- On approval of the Procedure for establishing categories to hotels and other facilities intended for the provision of temporary accommodation: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 29.07.2009 № 803. Revision of 01.01.2020. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua>
- On approval of the Procedure for providing state support to the implementation of public-private partnership: Resolution of the Cabinet of Ministers of March 17, 2011 № 279. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/>
- Tax Code of Ukraine (2011): Law of Ukraine of December 2, 2010 № 2755-VI. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Bulletin of the Supreme Council of Ukraine]*, 13. Art. 112. [in Ukrainian].
- Ukrainian Public Organization "Association of small hotels and apartments of Ukraine". UPO "ASHAU". Retrieved from <https://vkursi.pro/card/vho-amhau-35142910>
- World Tourism Organization. Wikipedia. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

S. S. Belyaeva, I. V. Herman

REGULATORY SUPPORT OF ORGANIZATION OF HOTEL BUSINESS ACTIVITIES IN MODERN CONDITIONS

The paper presents an analysis of the current regulatory framework on the organization of hotel industry activities in Ukraine. The assessment of the dynamics of changes in the hotel business and consideration of the need to adhere to stricter measures to ensure sanitation, safety in connection with the quarantine conditions caused by the COVID-19 pandemic have been made taking into account present time requirements.

The analysis of theoretical and methodical research papers concerning terminological base and the characteristic of the essence of a number of definitions concerning issues of the organization of economic activities of hotels both in Ukraine, and abroad is presented.

The purpose of the study is to analyze the current regulatory framework on the organization of the hotel industry in Ukraine in modern conditions.

Analytical, statistical methods, comparison methods, etc. have been used during the research. Taking into account the challenges of time in the direction of creating safe

conditions for the organization and provision of relevant quality services in the field of tourism, the main current regulations (international, domestic, industry, etc.) are systematized and the attention is focused on the urgent need to develop appropriate indicators and criteria for their improvement and adaptation to real conditions of their implementation in cities.

The article proves that the quality of hotel services depends on a set of measures and actions in their harmonious combination and synergy. Systematization of various factors influencing the development and definition of tools for the implementation of standards, consideration of adaptive factors for the implementation of regulatory requirements should be a driving force towards ensuring the quality of hotel services at all levels of management.

The article summarizes the arguments on the need to take into account the requirements of international standards in the field of organization and provision of hotel services in the state standards of Ukraine.

According to the results of the study, it is concluded that knowledge and compliance with regulatory requirements for the organization of the hotel is important to ensure the quality of the organization and provide basic and additional services to tourists, contributes not only to a safe stay in a hotel or other accommodation, but also to comfort and attractiveness for further demand among different consumer groups.

The results of the study can be useful for employees in the field of tourism, hotel and restaurant business, service sector in general, scientists, teachers, students of higher educational institutions who master the specialties "Tourism", "Hotel and restaurant business" and so on.

Keywords: *hotel industry; regulatory requirements; organization; standards.*

Статтю подано до редакції 18.04.2020